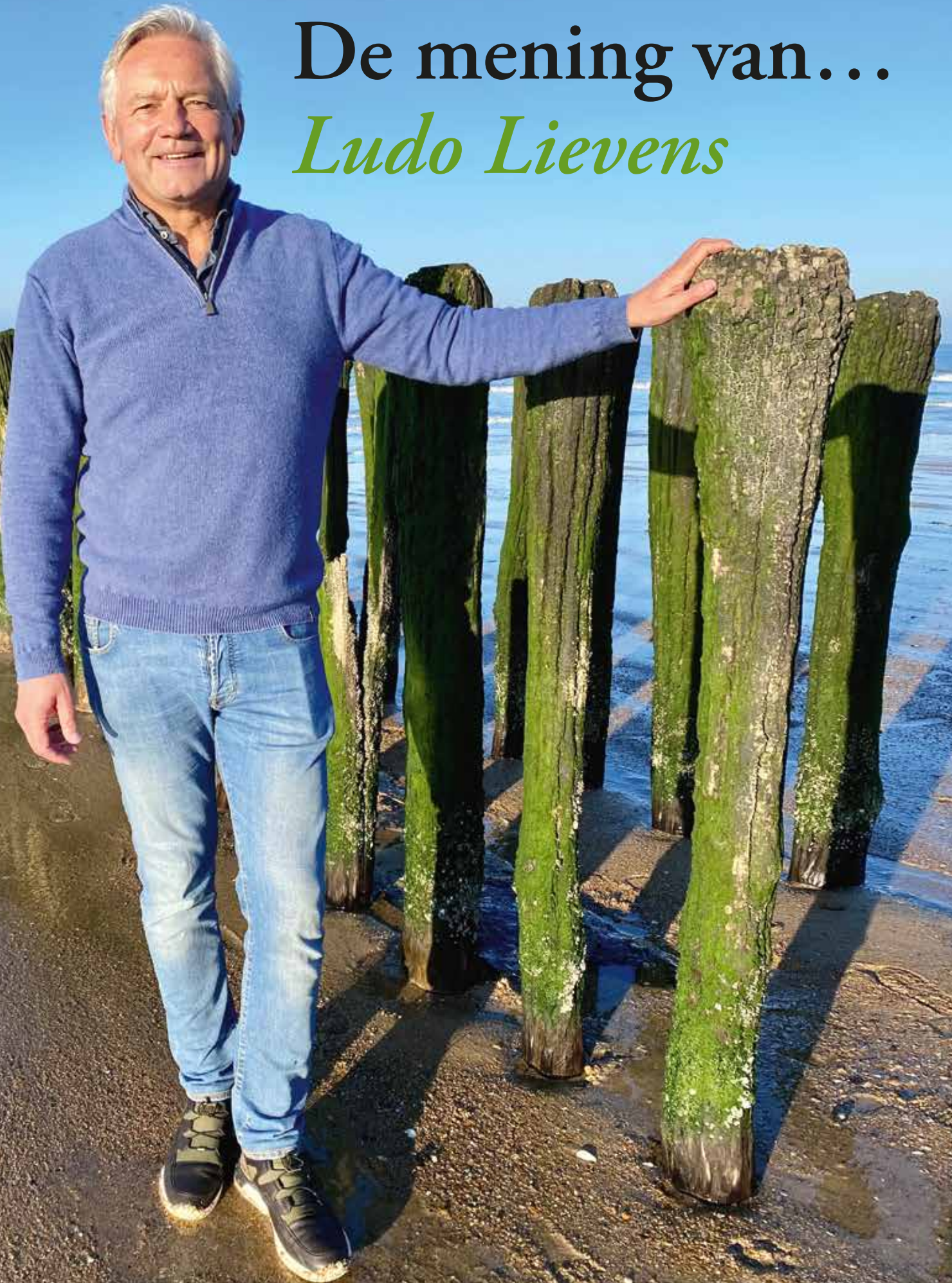


Het West-Vlaamse Ondernemerschap (Aflevering 4)

# De mening van... *Ludo Lievens*





## Ludo's tijdlijn

Ik ben opgegroeid in een warm gezin in Kortemark (Zarren) met drie oudere zussen en één jongere broer. Ondernemen werd er met de paplepel ingegeven. Mijn vader was handelaar in veevoeders en meststoffen en mijn moeder had een kruidenierswinkel. Het was dan ook altijd de zoete inval bij ons thuis.

### Opleiding

Na mijn humaniora in het Sint-Jozefscollege in Izegem ben ik als Master in de Toegepaste Economische Wetenschappen afgestudeerd in 1979 aan de UFSIA Antwerpen. Daarnaast volgde ik heel wat postuniversitaire opleidingen, waaronder vennootschapsrecht. Nadien werd ik zelfs docent vennootschapsrecht, wat voor een economist niet evident is. (lacht) Ook voortdurende 'bijscholingen' hoort bij mijn dagelijkse activiteiten, omdat de vele wetgevingen en reglementeringen in de bedrijfssectoren waarin we actief zijn voortdurend veranderen. Je bent nooit te oud om bij te leren!

### Beroep

Je mag mij gerust een 'economist' noemen en binnen Lievens & Co is deze invalshoek een grote sterkte. Ik oefen in het bedrijf de functie uit van 'Managing Partner en Owner' en heb de titel van 'Accountant en Belastingconsulent'. Daarnaast ben ik programmadirecteur en docent aan de Brugge Business School (Vives). Andere nevenactiviteiten zijn voordrachten geven, boeken over fiscale en juridische thema's schrijven en ik heb ook tal van mandaten bij o.m. Voka, Koning Boudewijnstichting, APZI, e.a. Inderdaad, ik heb wel wat te doen in mijn leven! (lacht)

### Carrière highlights

#### 1982 -1985 Tennisclub & Brussel

Na mijn studies ben ik gestart in een fiscaal advieskantoor. De trigger om mijn eigen business op te starten kwam vanuit de vraag om een tennisclub (Oostkamp) op te richten. Daar slaagde ik in door een soort van crowdfunding avant la lettre te organiseren. Elk lid van de club werd aandeelhouder door inbreng van kapitaal, vergelijkbaar met het huidige Vlaamse vrienden-aandeel. In overleg met mijn vrouw, Tine, die mij steeds ondersteunt in mijn beslissingen, waren mijn eerste stappen de aankoop van een auto en huurde ik een kantoor in Brussel. Als je toentertijd naam en faam wilde hebben in de businesswereld, moest je het kunnen maken in het centrum van het land. Nu is dat gelukkig niet meer zo.

De naam Lievens & Co kwam er in 1985. Een jaar later kon ik er een medewerker bijhalen, Hugo Verschaeve, die tot zijn 70 jaar bij ons werkte en nu gepensioneerd is. Daarnaast maakt ik mijn eerste investeringen: een moderne 'typemachine' van 50.000 BEF (€1250) én een draadloze mobiele Siemens-telefoon van 100.000 BEF (€2500). Een pak geld voor een jonge ondernemer of start-up, maar het loonde. We boekten succes, waardoor ondernemers uit alle hoeken van het land, maar ook uit Brugge, naar Brussel afzakten om bij ons advies in te winnen. Beetje te zot voor woorden, maar Lievens & Co kreeg vaart.

#### 1990-1995 Vennoot & Brugge

Tijd voor uitbreiding met vennoot Ludo Demeulenaere, gespecialiseerd in fiscaal advies en accountancy. Een aanzet om onze diensten verder uit te bouwen in eigen provincie. Regio Brugge is waar we beiden wonen. De verre afstand naar Brussel lieten we graag over aan jonger bloed en we hadden al een behoorlijk netwerk van ondernemers in West-Vlaanderen. Eerst een kantoor gehuurd in 1991 en vervolgens in '94 een gebouw gekocht in de Wittemolenstraat, waar we tot op vandaag gehuisvest zijn. Lievens & Co heeft ook kantoren in Brussel en sinds 2019 ook in Antwerpen door de overname van ATA International.

#### 2011-2015 Julie & Frédéric

Wij hebben twee prachtige kinderen die erg belangrijk zijn in mijn leven. Beiden zijn afgestudeerd, gehuwd, hebben kinderen en staan mooi in het leven. Dochter Julie studeerde marketing en startte haar loopbaan in een internationaal

marketing en PR-bureau. Sinds 2019 werkt zij mee aan de opstart en de marketing voor het 'Bruges Meeting & Convention Centre', het nieuwe beurs-, meeting- en congrescentrum dat haar deuren zal openen in januari 2022. Een hele uitdaging! Zoon Frédéric trad in mijn voetsporen met zijn studies Toegepaste Economische Wetenschappen, gevolgd door een Master Fiscaal Recht en Bedrijfsmanagement. Bovendien deed hij een viertal jaar ervaring op in een internationaal kantoor en kwam bij Lievens & Co terecht in 2011. Hij werd de derde vennoot in 2015. Ik begeleidde mijn kinderen, maar het ligt niet in mijn aard hun keuze te beïnvloeden.

Ik zie te dikwijls binnen familieondernemingen hoe moeilijk het is voor ouders om de zaak over te dragen aan hun kinderen. Dit is once in a life time en een goede voorbereiding is cruciaal om een overdracht soepel te laten verlopen. Het is erg belangrijk om de gevoelige items vast te leggen in een charter, zodat zowel de ouders als de kinderen weten wat er van hen verwacht wordt. Vandaar dat ik dergelijke dossiers graag onder handen neem, omdat ik als 'sparringpartner' tussen de beide generaties kan optreden.

Mijn deur staat altijd open als Julie of Frédéric mijn advies nodig hebben, maar ze zoeken het ook graag zelf uit en dat vind ik prima!

#### 2013 Regio-Voorzitter VOKA

Ik werd meerdere keren gevraagd en evenveel keren zei ik "nee, bedankt", omdat mijn agenda al goed gevuld was. Het is ondernemer Robert Hoornaert (Artes Group) die mij over de streep trok. Blijkbaar was ik als ondernemer representatief voor de regio om het voorzitterschap op te nemen en dat is op zich een eer.

Ik profileer me als bemiddelaar en bruggenbouwer tussen al wie het West-Vlaams ondernemerschap aanbelangt. Ondersteuning bieden aan ondernemers en de contacten met provincie, stadsbestuur, scholen en de haven van Zeebrugge onderhouden. Nu kan ik gerust zeggen dat ik overal mag binnenstappen en er naar ons (Voka) wordt geluisterd. Mijn mandaat loopt af in 2021 en na 8 jaar wordt het tijd voor vers bloed in de organisatie. Dat is ook gezond! Binnen Voka hebben wij beslist om de looptijd van het mandaat als voorzitter in te korten van 8 jaar tot max. 6 jaar om op die manier voldoende rotatie binnen de organisatie te hebben.

#### 2020 35 jaar Lievens & Co

We zijn tegenwoordig met 30 multidisciplinaire medewerkers over de drie kantoren heen. Onze werkwijze is proactief en beperkt zich niet tot het aanpakken van enkel de actuele problemen binnen een bedrijf. We zien het altijd in een groter geheel. Bovendien vertrekken wij vanuit de ondernemer en niet vanuit de onderneming. Dat maakt het verschil. Nu komen ondernemers tot bij ons met de vraag hen te begeleiden op scharniermomenten in hun leven: bij overnames, investeringen, overdrachten binnen familieondernemingen, vastgoedstructureringen en helpen zoeken naar financiering voor jonge start-ups. We hebben ook een boekhoud- en accountancyafdeling.

Het is de bedoeling om in de toekomst de operationele werking van het kantoor meer aan mijn vennoten en medewerkers over te dragen. Daar werk ik aan door ze het vertrouwen (zuurstof) te geven en hun de mogelijkheden te bieden om autonoom te werken.

Dit loslaten geeft mij dan ook de ruimte om mij toe te leggen op mijn favoriete activiteiten, nl. klankbord zijn voor de ondernemers en voor de medewerkers en de rol op te nemen van ambassadeur voor Lievens & Co. Op het ogenblik dat ik mijn taken afbouw zal ik zeker niet in een zwart gat vallen, want daarnaast zijn er nog de vele nevenactiviteiten. Dat is op de koop toe nog een goeie raad die ik wil meegeven: zorg dat je als ondernemer naast je corebusiness nog iets anders om handen hebt. Bijv. een engagement (iets teruggeven aan de maatschappij) in een niche die je na aan het hart ligt, wat ook heel verrijkend is voor je eigen ontwikkeling.

## Ludo's mening over

### Ondernemen

Ondernemen houdt een evenwichtige work-lifebalans in. De boog mag niet altijd gespannen zijn en die 'ontspanning' moet je zelf invullen. Dat kan gaan van tijd maken voor je gezin en familie, een culturele activiteit meepikken en een sport beoefenen tot gewoon met vrienden een pintje pakken of uit eten gaan. Laat het dan liefst door elkaar heen lopen. Als je al een afspraak moet maken om met je gezin iets te organiseren, is het ver gekomen.

## Ondernemen moet een passie zijn, je moet het graag doen. Voor mij is het een hobby.

Ik sta elke dag op om met plezier naar kantoor te gaan! Jammer dat er nog steeds heel veel mensen zijn die dit niet zo ervaren.

Proactief zijn, naar de toekomst kijken, niet achteromkijken. Innovatief zijn en durven investeren met een open venster op de wereld. Je team met de juiste mensen op de juiste plaats goed managen! Ik heb heel graag jonge mensen in mijn team en zij een oude rot in het vak. (lacht) Zo bestuiven we elkaar.

Eén van de werkreizen die mij behoorlijk heeft geïnspireerd, is de VOKA-missie in 2015 met een 20-tal bedrijfsleiders naar San Francisco, met een bezoek aan enkele Belgische start-ups met vestiging in Silicon Valley en een rondleiding en onderhoud met Belgische topmensen bij o.a. Levi's Strauss, Stanford University, Google en Facebook. Ik was onder de indruk om te zien wat er digitaal op ons kon afkomen. In maart van 2020 was het plots zover, wanneer we door de COVID-19-lockdown moesten 'telewerken'. We waren er als bedrijf gelukkig op voorbereid. Uit de missie onthoud ik dat, als je onderneemt, je voor een goede sfeer op de werkvloer moet zorgen, wat over Silicon Valley in wezen niet kan gezegd worden.

### Verworvenheid

Naast de oprichting van mijn eigen kantoor, Lievens & Co, dat een eigen DNA uitstraalt en een nichespeler is, ben ik trots de co-founder te zijn van de voorloper van 'Brugge Business School' i.s.m. KU Leuven (Vives). BBS organiseert opleidingen op maat voor professionals vanuit de mix van theorie en praktijk. Je combineert het voltijds werken met studeren dat een meerwaarde biedt op eigen carrière én er wordt gewerkt met gastdocenten uit het bedrijfsleven die hun eigen expertise delen.

Daarnaast ben ik erin geslaagd om een state-of-the-artsatelietkantoor van VOKA naar de regio Brugge te brengen. In 2021 opent VOKA een kantoor in O'Forty in Oostkamp met de meest geavanceerde technologische apparatuur om ondernemers te begeleiden in het digitale tijdperk.

## Ludo's vrije tijd

### Sport

Ik probeer regelmatig te sporten, omdat ik eigenlijk niet goed kan stilzitten. (lacht) Dat gaat van lopen en fietsen tot tennissen en golfen. Mentaal voel ik me er zoveel beter door. Soms krijg je, terwijl je sport, goeie ideeën, inspiratie of zelfs een oplossing voor een probleem, wat op kantoor of onder druk soms niet lukt. Ik golf in Damme Golf & Country Club in het gezelschap van vrienden en kom er tot rust: het verstand op nul en je concentreren op de techniek. Daarbij doe je ook veel kilometers, dus het wandelaspect is meteen ingelost. En niet te vergeten 'hole 19', dé bar om na de 'inspanning' nog eens extra te 'ontspannen'.

### Reizen

Reizen tracht ik 3 à 4 keer per jaar te doen. Met de kinderen een volle week op zee zeilen. Hemel op aarde! Of de jaarlijkse Italiëreis en enkele wijndomeinen bezoeken.

Als ik kies voor een verre bestemming, dan is de reis intensief. Ik ontdek graag de specifieke culturen en wil veel zien, dus ontzie ik de vele verplaatsingen niet. Zo was ik al in Argentinië, Japan, China, ... Het werk kan ik volledig loslaten, behalve in dooie momenten, bijv. tijdens verplaatsingen. Mijn mails even bekijken, want anders is de mailbox bij thuiskomst niet meer te overzien.

## Ludo's favorietjes

### Muziek

Muziek is geen overheersende factor in mijn leven, ik houd van de stilte. Het is eerder iets dat op de achtergrond speelt, van klassiek naar jazz tot pop. Als er dan toch een rockband bovenaan staat, zijn het The Rolling Stones, maar daar luisterde ik vooral naar toen ik een stuk jonger was. (lacht) De Belgische zangeres Geike Arnaert vind ik goed en nu ze zich weer aansluit bij Hooverphonic, ook goed. De muziek van Novastar, Angèle en Arno kunnen mij eveneens bekoren.

### Boek

Ik ben een lezer ter ontspanning, tijdens mijn vakanties. De recentste titels: 'Grand Hotel Europa' van Ilja Leonard Pfeijffer en de boeken van de Israëliische auteur Yuval Noah Harari zoals 'Homo Deus, 21 lessen voor de 21ste eeuw'. Tegelijk boeiend én ontspannend.

### Film/TV

Ik ben gevoelig aan 'hoge quotaties' voor film of series. Als het iets is dat ik moet gezien hebben, maak ik er tijd voor. Zo dikwijls is dat evenwel niet. Ik ben grote fan van verhalen in historische context, zoals House of Cards en The Crown. Het voordeel van een streaming als Netflix is dat je kan kiezen wanneer je kijkt. Drie uur na elkaar voor de tv zitten, is niets voor mij.

### Eten

Als ik uit eten ga, is het werkgerelateerd of ter ontspanning met vrienden of ons gezin. En dan wil ik 'goed' eten, variërend en verrassend, in een correcte prijs-kwaliteitverhouding en met de beleving van een restaurant. Dan vind ik het niet erg om een eurootje meer te betalen, maar ik verwacht zeker geen tiengangenmenu. Bar Bulot en Bar Saloon (Brugge), The Jane (Antwerpen) en Air Republiek (Cadzand) zijn mijn favoriete adressen. Voor de rest houd ik van de keuken van mijn vrouw. Zij kookt vers, lekker, en gezond!

## Wie is de volgende?

*In deze reeks geeft de West-Vlaamse ondernemer de fakkel, of beter gezegd de micro, door aan een collega-ondernemer, die voor de volgende editie uitgenodigd wordt om zijn of haar mening te geven over het West-Vlaamse ondernemerschap.*

Ik juich het vrouwelijk ondernemerschap toe en zeker in het geval van **Hannelore Raes**, huidig co-CEO van het aardappelverwerkend bedrijf Aristo die samen met haar collega-CEO Filip Wallays al een hele weg heeft afgelegd.

*Tekst: S. Goethals  
Fotografie: ©lievens&co*